

serede, var undtaget fra forsvarerens adgang til aktindsigt. Spørgsmålet om aktindsigt i disse sager skal fortsat vurderes efter retsplejelovens § 41 og forvaltningslovens § 18. Det forudsættes, at en anmodning om aktindsigt efter retsplejelovens § 41 og forvaltningslovens § 18 i almindelighed vil skulle afslås med henvisning til de samme hensyn, som har begrundet undtagelsen af materialet efter § 745 b.

3.3.3. Begrænsninger i bevisførelsen som følge ændringerne i reglerne om forsvarerens adgang til aktindsigt

Hvis materiale er undtaget forsvarerens adgang til aktindsigt efter rettens kendelse, kan de hensyn, der har begrundet undtagelsen, ikke varetages, hvis forsvareren – og dermed sigtede eller tiltalte – på anden måde kan skaffe sig indsigt i oplysningerne.

Har retten således efter den foreslåede § 745 b fundet grundlag for at undtage eksempelvis en oplysning om anmelderens identitet fra forsvarerens adgang til aktindsigt på baggrund af en konkret fare for den pågældendes liv eller helbred, hvis identiteten bliver kendt, bør forsvareren – og dermed sigtede eller tiltalte – ikke have mulighed for eksempelvis i forbindelse med bevisførelsen under domsforhandlingen at opnå kendskab til den pågældendes identitet. Forsvareren bør derfor ikke have mulighed for ved afhøring af eksempelvis en polititjenestemand at få adgang til en sådan oplysning. Det samme gør sig gældende i de situationer, hvor eksempelvis en anmelders identitet slet ikke indgår i sagen efter § 745, hvilket vil være tilfældet, hvis den pågældende har anmodet om at være anonym, og politiet derfor i rapporten har angivet, at oplysningerne stammer fra en kilde, hvis identitet er politiet bekendt, jf. pkt. 3.3.1. ovenfor.

3.3.3.1. Det foreslås på denne baggrund, at § 169, stk. 3, 3. pkt., udvides til også at omfatte hensynet til tredjemands liv eller helbred. Arbejdsgiveren for en tjenestemand – i dette tilfælde en polititjenestemand – kan således nægte at give samtykke til, at den pågældende polititjenestemand kan afkræves vidneforklaring, hvis dette er begrundet med hensynet til tredjemands liv eller helbred. Retten kan herefter alene vurdere – på baggrund af en redegørelse for grundene til nægtelsen – om nægtelsen rent faktisk er begrundet i et sådant hensyn og ikke, om hensynet til hemmeligholdelse bør vige for hensynet til sagens opklaring. Det forudsættes i denne forbindelse som en naturlig konsekvens af den foreslåede § 745 b, at forsvareren naturligvis ikke har adgang til under vidneafhøring mv. under domsforhandlingen mere generelt at spørge til, om der vidnet bekendt er undtaget materiale fra

forsvarerens adgang til aktindsigt efter denne bestemmelse, da forsvarerens – og dermed sigtedes eller tiltaltes – kendskab til dette kan føre til, at det kan udledes, hvilke oplysninger der ikke er givet aktindsigt i.

Arbejdsgruppen har drøftet, om også andre af de hensyn, der fremgår af den foreslåede § 745 b, bør omfattes af § 169, stk. 3, 3. pkt., idet det i den forbindelse bemærkes, at hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter allerede i dag er omfattet af bestemmelsen. Der er imidlertid enighed om, at der ikke er et behov herfor. Det betyder ikke, at en polititjenestemand vil skulle afgive vidneforklaring om f.eks. fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder. Efter § 169, stk. 2, kan retten – efter at politiet har redegjort for grundene til, hvorfor en forklaring ikke kan afgives – vælge at acceptere, at polititjenestemanden ikke må afgive vidneforklaring om forholdet. Det vil således være op til rettens afgørelse konkret at vurdere, om der er grundlag for at pålægge en polititjenestemand at afgive forklaring.

3.3.3.2. På samme måde som forsvareren ved afhøring af en polititjenestemand ville kunne opnå kendskab til oplysninger, som efter § 745 b er undtaget fra forsvarerens adgang til aktindsigt, ville et sådan kendskab kunne opnås ved forsvarerens egen bevisførelse. Har retten eksempelvis efter den foreslåede § 745 b vurderet, at oplysninger fra en politirapport om identiteten på en meddeler bør undtages fra forsvarerens adgang til aktindsigt, da der, hvis identiteten bliver kendt af sigtede eller tiltalte, er en konkret fare for meddelerens liv eller helbred, bør forsvareren ikke have mulighed for at anmode om, at meddeleren indkaldes som vidne. Meddelerens identitet ville hermed blive afsløret.

Det samme er tilfældet i de situationer, hvor en meddeler eller anmelder har anmodet politiet om at være anonym, og politiet derfor, i overensstemmelse med det under pkt. 3.3.1. anførte, i rapporten har oplyst, at politiet er bekendt med personens identitet. Som det fremgår det anførte sted, er oplysningen om personens identitet i denne situation ikke omfattet af forsvarerens aktindsigt efter § 745. Ved at anmode om at få den pågældende indkaldt som vidne, vil den pågældende ikke længere over for forsvareren og sigtede eller tiltalte kunne være anonym.

Justitsministeriet finder derfor, at der i retsplejeloven bør indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at en person ikke kan indkaldes som vidne, når oplysninger om den pågældendes identitet ikke indgår i sagen i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 745, 1. pkt., eller er undtaget fra forsvarerens adgang til aktindsigt, jf. § 745 b. Hermed forhindres det, at identite-